

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a :
Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl. v. a.

Correspondentiele se se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Er banii de prenumeratiune la

TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.

Tiparire a càrtiloru bisericesci cu litere latine.

Cetimu in „Telegrafulu Romanu“ urmatórele:

„Diariulu nostru are nedisputabilulu meritu de a fi tractatu cele mai importante cestiuni bisericesci, si a fi contribuitu cá la rëndulu seu aceste cestiuni se fie puse in practica de catra forurile competente. Nu de o mica insemnatate ni se pare si cestiunea: „tiparirii cartiloru bisericesci cu litere latine“ si in respectulu acest'a voim cá se ne ocupam si de aceasta intrebare, atragëndu inca de acum atentiunea conducetoriloru bisericeii noastre asupra acestei intrebării, ce poate se vina pe tapetu cá obiectu de discussiune in siedintiele procsimului congressu national-bisericescu.

Privitu lucrulu superficialu, intrebarea e usioru de resolutu. Tipografii are fie care diecesa, nu are de cât se puna in lucrare tiparirea cartiloru bisericesci cu litere noue si cestiunea e resoluta.

Dar nu e vorb'a numai de tiparirea cartiloru bisericescu cu litere latine, ci este vorb'a totdeodata si de a tiené contu de progresele filologice, ce le a facutu limb'a romana, si astfelu de a intocmi lucrulu de asia, ca se-se tipareasca in o limba pre cât se poate de buna romaneasca, si pe cât numai se póte se-se delature cuvintele imprumutate fara nici o trebuintia din alte limbi streine.

Va se dica, nu avem numai de a taia padurea, ci trebue se ne ingrijimu ca in loculu stejariloru betráni se punemu surcei noi, si aici zace greutatea, dupa a nóstra parere. Era vorba mai anii trecuti, ca se lasamu cestiunea aceast'a, pana când cei din Romania o vor resolví, si apoi se ne acomodam lucruriloru lor, dar dupa cum stau trebile acolo adi, nu e vorba ca cestiunea aceast'a se iasa din stadiulu stagnarei pote inca câti-va dieci de ani, si asia noi suntem siliti ca cestiunei se-i dam o solutiune deamna de trecutul bisericeii noastre, care in toti timpii a fost in punctulu acest'a cea dintâiu pe calea progresului.

Sunt deja aprópe 30 de ani, de când in scólele poporale se invatia cetitul cu litere latine si tot cam de atunci incóce vedem, ca pe satele nóstre se imputieneaza numerulu barbatiloru asia numiti bisericani.

Ne am intrebatu de multe ori, si totdeuna am trebuitu se constatamu, ca isvorulu reului zace acolo, ca cei mai multi din tinerimea de acum invatia cetitul cu litere strabune si in modul acest'a nu simt nici cea mai mica placere a cetí in cartile vechi cu litere cirile.

Ba, mergem mai departe, si vedem, ca chiar societatea anglicana cu bibliiele ei tiparite cu litere latine si in o limba nepriceputa si rea romaneasca 'si depune produsele ei printre romani, cu o dauna vedita a intereselelor bisericeii nóstre.

Avem mare pietate catra cartile acelea, cari ne au conservatu limb'a nóstra si nu a fostu nici o putere, ca se ne o falsifice, ori se desbrace pe poporu de ea.

Mai mult! Credem, ca nici unu barbatu, care se va ocupa cu desgroparea radaciniloru limbei romane, nu va intrelasa a se folosi de cartile vechi bisericesci, in cari tesaurulu limbei romane este de nepretuit.

Dar apoi cu atât'a am gatit-o, incát e pentru presente. Biserica ori cât de conservativa e, si trebue se si fie, nu póte cá se nu tiena contu de progresulu, ce-l face sciinti'a si ce-l face poporulu, — fii ei.

Pe fii bisericeii nóstre nu-i mai multimesca cartile vechi, si nu-i multimesce nici tipariulu, nici limb'a cea amestecata cu jargoanele slavice si de aceea biserica e silita cá se indestuleasca trebuintiele, ce le au fii ei.

In pecatululu acel'a nu vom cadé noi, in care au cadiutu altii cu neologismele in biserica, ci pe cât se póte vom cautá, ca cartile bisericesci se nu suferere schimbari mari prin tiparirea cu litere latine ci cât se póte se-se tiena cont de aceea, ca limba se fie

usioru de întielesu, si per eminentiamu scrisa in stilu popularu, si cuvintele inradacinate in usulu limbei nóstre se fie pastrate si mai departe.

Inceputulu dopa a nóstra parere trebue facutu dela cartile, cu cari vine si tinerimea scolara in atingere si adeca cu „Orologionulu,“ „Octoichulu,“ „Apostolul“ si apoi treptatu cu celelalte carti, cari tóte vor fi tiparite, numai dupa ce au obtienutu aprobarea arhierailoru.

Pentru-ca inse se nu se strecre in traducerea cartiloru provincialisme, va fi bine ca comisiunea, ce se va insarcina cu lucrarile acestea se fie compusa din celu putienu 3 membri, cari doara mai bine s'ar alege din câte unu asesoru alu senatului bisericescu alu fie carui consistoriu eparchialu, cari apoi sub priveghiarea arhierailoru ar lucrá in continuu asia, ca in decursu de unu anu de dile am putea avea celu putienu cele 3 carti pomenite mai susu, tiparite cu litere latine.

Pentru astadata credemu, ca indigitându modalitatea, ca, cum ar trebui purcesu la revisiunea si tiparirea cartiloru bisericesci, am initiatu o intrebare de mare importantia si asteptamu, ba bucurosu primimu se publicamu si eventuale vederi contrarii de cele sustienute de noi, se întielege tractate obiectivu si menite a contribuí la lamurirea adevérului.

Pana acum nu era posibilu, ca se ne ocupam de aceasta intrebare, ba nici lips'a nu era asia simcita; adi inse lipsa se semte peste totu loculu si ori-ce amanare si traganare nu póte se fie decât in daun'a bisericeii si in contulu religiositatii poporului dela sate, ca se abstragemu dela tortur'a, ce trebue se o punem pe capulu bietiloru scolari de 7—8 ani, ca dupa ce au invetiatu alfabetulu latinu se-i mai silimu a invetiá fara necesitate unu alu doilea modu de cetitu destulu de greu, pe care l'am putea incungiura, indata-ce am tiparitu cartile bisericesci cu litere latine.

* * *

Am reprodu su acestu articlu pentru valórea celoru cuprinse intrensulu, si pentru ca confratii nostri dela „Telegrafulu Romanu“ au sulevatu acésta chestiune la timpu potrivitu, si anume chiar acum cand se intrunesce congresulu nostru nationalu-bisericescu.

Suntem intru tóte de acordu cu confratii nostri dela „Telegrafulu Romanu.“

Unu lucru avem inse a mai adaoge, si anume: Este faptu istoricu ca intru sustienerea unitatii limbei romane in prim'a linia a contribuitu imprejurarea, ca in biserica si in cartile bisericesci un'a si aceeasi limba in tóte partile locuite de romani. Limb'a din aceste carti a representatu la noi limb'a scrisa, si a fost unu feliu de indreptariu pentru limb'a poporului.

Momentulu acest'a nu ne este iertatu a-lu perde din vedere la tiparirea cartiloru bisericesci cu litere latine; si unitatea limbei se va sustiené cu succesu, daca vem tiene contu de conserativismulu bisericeii si popo-

rului romanescu. Càrtile bisericesci sunt pentru poporu, si deci trebuescu scrise in limb'a, pre carea o vorbesce poporulu.

De aceea dreptu au confratii nostri, ca la tiparirea cartiloru bisericesci cu litere latine se fim crutiatori cu neologismele, cu atât mai vertos, cu cât in punctulu acest'a nu valoréza numai momentulu limbisticu, ci mai are cuventu si momentulu religiosu.

Asia este poporulu nostru, voiesce se-se róge lui Ddieu in limb'a, in carea s'a rugatu parintii si inaintasii sei. Si pre calea indigitata de confratii nostri dela „Telegrafulu Romanu,“ scopulu se póte ajunge.

Vorb'a este numai cá acésta importanta se-se întieze, ér inceputulu si practic'a ne voru invetiá mai multe.

Ceva despre instructiune si educatiune.*)

„Fericitu este omulu, carele a aflatu întiepletiunea si omulu carele a castigatu întielegerea, càci castigurile ei mai bune sunt decât castigurile argintulu si venitululu ei, si decatu alui aurulu. (Sol. 3, 13, 14.)

Cultur'a unui poporu deriva dela instructiunea si educatiunea s'a primita in scól'a.

Instructiune si educatiune pentru poporatiunea rurala inzadar vom cercá in evulu vechiu, càci invetiatur'a era pentru anumite caste, pentru clasele avute.

Mant. Chr. carele de-o potri va, fara distingere de caste a invetiatu omenimea la o iubire crestinesca si fratiésca, aretandu-le pre Dumnedieu ca si pre parintele comunu a pusu fundamentulu invetiatur-ei poporului. Elu a fost primul educatoriu, carele cu iubire si blandetia a invetiatu popórele.

In evulu mediu de asemenea nu aflam scóle pentru poporu. Acest'a subjugatu de feudalismu era privitu numai cá instrumentu in manile domniloru sei.

Numeru mai tardiu s'a inceputu a-se deschide scóle si pentru pruncii plugariului, dar instructiunea in aceste scóle la inceputu era mecanica, invetatorii erau cantori si sfeti (crasnici) cu putiene cunoscentie pedagogice, si tractau pre scolari cu brutalitate.

Individi mai alesu cá Amos Comenius, Lokke si Rousseau dau o directiune salutaru invatiamentulu apropiandu-se dela metodulu secu totu mai multu catra propunerea naturala, catra invatiamentulu intuitivu; dar Em. Pestalozzi „tatalu scólei elementare“ este dascalulu, care ne-a fixatu directiunea si modulu, dupa care se purcedemu in crescere si instructiune.

„Revolutiunea francesca lasà urme funeste in Elveti'a. Trupele revoltante devastara orasiulu Stanz

*) Disertatiune tienuta in conferinti'a invetiatorésca tienuta in Ocurisia in 12/24. Septemvru 1888.

la anulu 1798. Pestalozzi atinsu de compatimire catra copii parasi prin fug'a si mórtea parintiloru ii-adunà in jurulu sev, si infientià o scóla. Acesti copii din clas'a sermana erau nisce nenociti, nu erau decât nisce schelete, traindu, murdari, lipsiti de inbracaminte si nutrementu, mincinosi si ipocriti si capabili de fapte rele. Din acestea fiintie formà pedagogulu nemuritoriu o scól'a; si-si impuse chemarea de a-ii nutri si inbracă, a-ii educá si instruí, si-impuse pe langa grijile mamei, si ostenelele invetiatorului. De deminóti'a pana sér'a trebuia se muncésca pentru a-si ajunge scopulu. In totu timpulu erá in mijloculu lor; mancá, se jucá, rídea si plangea impreuna cu ei! Asia incepù in orasiulu Stanz, continuà in Burgdorf si Iverdun si puse Europ'a in mirare!

Dela Mari'a Teresi'a, carea prin legi speciale a demandatu se-se infintieze scóle poporale prin sate — si dela Revolutiunea francesca si dela Pestalozzi încóci, guvernele tieriloru si confesiunile, cu o activitate febrila s'au apucatu de-a infintià scóle ingrijindu-se de invetiatori cualificati si de salarisarea acelor'a.

Astadi când tóte natiunile si popórele tientescu la progresu pre tóte terenele, scól'a le este primulu obiectu de interesare, càci aici este locul, unde se forméza adeveratulu omu. Poporulu romanu din acea parti-mai alesu dela infintiarea preparandiei din Aradu si dela anulu 1848, când fuse eliberatu de catusiele feudalismului, inca a inceputu a-se interesá mai multu de scóla, asia, încât astadi in tóte comunele avemu scóle corespundietorie si cea mai mare parte bine prevediute.

* * *

Unu bunu tata de familia are sadita in inim'a sa o iubire propria catra fii sei; acestu sentimentu saditu de Dumnedieu in noi ne-da o putere magica de a face ori ce bunu, ce ne este cu putintia pentru fii nostri. Invetiatorulu este cá unu tata a unei mari familii, a carei membri adunati la unu locu in scól'a facu din iubire si voia, ori din sil'a acea, ce-li-o cere invetiatorulu lor; Chemarea seau vocatiunea invatiatorésca-mostenita dela Dumnedieu omulu, care insusi a fostu invetiatoriu — are de basa iubirea adevarata catra elevi. Acésta iubire ne indémna tóte puterile si facultatile de a instrui si educá pre elevi, de a-ii conduce in modu rationalu dela intunerecu la lumina, dandu neamului si bisericiei nóstre, din care facemu parte demni barbati, cari cu pietate voru pomeni numele nostru, alu parintiloru sei invatiatori. De va fi invetiatorulu insufletitu de o iubire adevarata catra poporu si fii acestui'a, a caroru sórte viitóre este dspusa in mare parte in manile lui, atunci acelu invetiatoriu fericitu va produce minuni!

Mant. n. Is. Chr. — care din iubire catra noi a descinsu din ceriu — au adusu fratia intre omenii,

cari pana acolea aveau de devisa „ochi pentru ochi, dinte pentru dinte“ (II. Mojse 21, 24.) ne-a inpreunatu intru iubirea unui parinte alu tuturoru.

Dascalulu Lazar vedindu decadinti'a nationala de preste Carpati trece muntii mergendu in Munteni'a; deschide o scóla traindu in lipsa, dar invapaiatu de iubire aprinde faci'a luminei in inimile eleviloru sei, si acésta noua generatiune, cu demnitate cuviintiósa si-redica fruntea pregatindu-si o cale noua in desvoltare.

Este marétia chemarea invetiatorésca, càci in manile invetiatoriloru este depusu in mare parte viitorulu omenimei, patriei, bisericiei si familiei; precât de mare si frumósa este inse acésta chemare, pre atât este ea si de grea si mai alesu din doue puncte de vedere, 1. din crescerea si deprinderea rea a prunciloru, primate in familia si 2. din neregulat'a si slab'a salarisare a invatiatorului.

Avemu ocaziune a vedé, cumca multi parinti, desi cu consciintia le educamu si instruimu pruncii lor — totusi ei numai din sila si-tramitu pruncii la scóla, desi multi, póte toti au voia spre invetiatura. Apoi mai cartescu si vorbescu de reu pre invetiatoriu, chiar si intre pruncii scolari. Aceste fapte regretabile purcese din ignorantia, facu mare afrontu progresului ce-se urmaresce in scóla, nu mai putienu necazu si superare invetiatorului, dar curagiulu si staruinti'a spre progresu va schimbá de sigur si aceste greutáti.

Lupt'a pentru sustienerea familiei nóstre, cari ne afiamu in conditiuni slabe si 'ntrunu oficiu greu dar reu platitu, adeseori ne descuragiéza; dar óre Mant. Chr. dascalulu omenimei intregi a fostu elu avutu, n'a patimitu elu din iubirea s'a catra noi o cara si morte grozava? Pestalozzi omu erudit, Lazar teologulu de Vien'a, care in Sibiu la episcopulu Moga avea buna plata si viitoriu póte stralucitu, si altii multi au preferitu seraci'a si lips'a, numai cá se servésca omenimei, care astadi ii-prémarese.

„Omulu traindu in lume are o chemare mai de frunte, acést'a este munc'a. Unii o intielegu muncindu pentru sene si ai sei, altii pentru némulu din care facu parte.

Cei dintai nu au produsu nimicu statornicu in lume; ér cei din urma au claditu maririle vecuriloru. Acei'a au traitu muncindu-se a cladi pe nesipu, si graiulu omenescu ii-numesce egositi; ér acesti'a au claditu pe pétra, si numele lor este mare! Egoistii moru, ómenii de fapte traescu vecinicu!“

Cu totu salariulu slabu, ce-lu avemu, plat'a invatiatorésca mai in totu locul s'a amelioratu, si-se amelioréza, càci poporulu nostru desi apesatu de mari si multe greutáti-intielege totu mai bine menitiunea scólei, si nu va întârdiá de a plati p'acel'a, care cresce si invétia pruncii sei; none ni-se impune si in acésta privintia sarcin'a, noi trebue se ne silimu de a corespunde totu mai multu chemárii nóstre de

invetiatori si daca nu noi, dar urmatorii nostri vor fi remunerati precum se cade.

* * *

Daca meditamu asupra oficiului, la care ne am angajat, de siguru engetamu la o educatiune si instructiune temelnică si fundamentala, care voimu se o damu elevilor nostri, cá acea invatiatura se-le remana; asia dara departe de unu metodu mehanicu si secu si de o disciplina dura, ne vomu nisui a ne castigá acelea cunoscintie, cu ajutoriulu carora ne vomu usiorá sarcin'a inzestrându-ne scolarii cu o adevarata cultura morala, carea pre ei, prin faptele loru bune ii-va apropiá de Ddieu si vor fi demni fii ai patriei, bisericei si natiunei.

Cá noi se putem corespunde chemarei nostre de invatiatori, nainte de tote avemu lipsa de cunoscintie psihice, adeca se cunoscemu starea sufletésca, numita in pedagogia individualitatea elevului, adeca trebuie se scrutámu, ca din o carte deschisa se cetimu, mai alesu ce pricepare, ce memoria, ce voia si ce sentimente are fiesce care elevu al nostru; apoi se cunoscemu conduit'a si starea parintiloru acelor'a; facendu acestu studiu asupra scolariilor, vom scí cu cine avemu de lucru, in fiesce carele din ei, si ne vom scí se-ne acomodám facultátilor spirituale ale eleviloru desvoltându-le acelea in modu rationalu.

Metodulu, carele este calea conducatoria catra scopulu invetiamentului este a dou'a recerintia capitala pentru invatiatoriu. Pedagogi vestiti-pe bas'a pracsei indelungate-au staveritu cá celu mai bunu si mai naturalu: metodulu seau invatiamentulu intuitivu. Acestu metodu care privesce cá scopu lateralu invetiarea fara de carte, mehanica, — se baséza pe privirea obiectelor, — despre care avem a tractá, puse dinaintea copilului, ér daca nici acést'a nu ar fi cu putintia, prin intrebari si esplicari trebuie se conducem pre elevu succesive la cunoscerea obiectului din vorba. — Prin metodulu — invatiamentulu intuitivu, elevulu primesce o cunoscintia chiara a lucrului, pe care l'au privitu, pipaitu, s. c. asia dar prin sensuri si-au prinsu redacini adanci in memori'a lui, incát nu-lu va uitá nici candu; afara de acést'a prin observarea tuturoru partiloru obiectului, desteptám in scolariu interesulu, carele totu odata invétia a cugétá si a cunósce legatur'a si scopulu lucrariilor.

Vorbirea invetiatoriului trebuie se fie dulce si frumósă romanésca; ér disciplin'a umana, parintésca, la din contra pruncii numai din sila vor umblá la scóla, ér implinirea poruncei nóstre se va esecuta numai din frica si fara de voia. De multa pacientia si rabdare are lipsa unu invetiatoriu! dar acestea vor fi resplatite de scolarii sei, cari cu iubire si voia luvor ascultá, devenindu din ei ómeni cum se cade.

Nedispunendu decát de putienu timpu fisicu, temandu me ca si pana acum am pré abusatu de pa-

ciinti'a Dvóstra, me voiu nesuí câtu de graba a sferesí, ve rogu deci se me mai ascultati.

Vorbindu despre principalele recerintie si insursiri ale invatiatoriului, trebuie se mai accentuezu iubirea, cá bas'a si fundamentulu invatiamentului de carele insufletiti fiindu ne va conduce la scopu „Iubirea crestinésca sparge si norii cei mai fiorosi, si revarsa raze binefacátore asupra tuturoru. Iubirea crestinésca scie face balsamu si din veninu omoritoriu, ér dintr'un picuru de nectaru scie ferici pre milióne; ér unu pedagogu ne dice: „unu invetiatoriu proveditu numai cu iubire crestinésca valoréza mai multu cá celu inzestratu cu tóte teoriile pedagogice.“

Dar ce este instructiunea si educatiunea?

Instructiunea seau invatiatur'a tientesce la formarea, — adeca agerimea mintii; educatiunea — este formarea caracterului, asia dar tientesce cá din elevu nainte de tóte se formamu omu de omenia. — Instructiune buna fara de educatiune nu se pote cugétá. Nu póte fi ceva mai periculosu, decát o invetiatura cu rea crescere, adeca cand invetiatoriulu fara de a considerá la formarea caracterului elevului seu, voasce se-lu invetie p'acel'a mehanicu multe de de tóte. Pedagogi'a ne spune se invatiamu educandu.

Esemplulu bunu alu invetiatoriului atát in scóla, câtu si in alte societáti, ori singurate, inbinatu cu invatiatura naturala si morala, va face din elevu omu fericitu si inclinările lui rele, ce le ar fi adusu din familia treptatu, cunoscendu totu mai multu pre facatoriulu si parintele tuturoru si tienut'a la o fericire temporală si vecinica, radicalu se vor starpi si indreptá intro buna directiune, va deveni unu adevaratu omu de omenia si nu una siarlatanu si ipocritu fatiarnicu.

Eu Dloru, sum de principiulu, ca mai bine se aiba pruncii o buna si solida crescere morala-religiósă, care cá unu firu rosu se strabata tóta propunerea, tóta vorbirea nóstra aretandu pre Ddieu, cá si isvoru si cauza a tóte bunatatile. Mai alesu se punemu deci pondu pe o buna educatiune, decát se-ii invatiamu multe de tote cu putien temei si cu putiena grije de caracterulu loru bunu. Daca am intardiatu a dá pruncului o buna crescere, l'am facutu nefericitu si periculosu societátii si nu se va incumetá, dupa cum dorere! vedem esemple, de-a face siarlatanii si inselatorii, crediendu-se pre sene invatiatu.

S. Ioanu Chrisostomu in predic'a sa despre crescere prunciloru, dice parintelui: „Candu ogorulu inimei lui era usioru de lucratu, de atunci trebuia tu se smulgi spinii, atunci cand ei in varst'a cea gingasia usioru se potu smulge; si patimile copilului nu s'ar fi facutu prin lenevirea ta mai mari si nebiruite. Pentru acea dice intieleptulu Sirach: „De ai feciori invetia-ii si pléca din pruncia grumazulu loru.“ Unu invetiatoriu are mai buna ocaziune cá si unu parinte de a educá si a invetiá spre bine, cáci elu intrunesce

la sene pre toti pruncii, ér resultatulu bunu nu se póte trage la indoíola.

40 de ani a ratacitu Moise prin pustia cu nestatornicii in credintia si neascultatorii sei jidovi. In acestu timpu betranii poporului au muritu, remanendu o generatiune bine educata, démna si in starea de a stapáni pamentulu fagaduintiei. Cu generatiunea de astadi nu ne putemu fali! Se-ne nisuimu deci a dá o invatiatura si crescere morala-religiosa scolariloru, càci numai asia, cu o generatiune bine educata vom poté sustiené lupt'a pentru esistintia, numai asia vom poté deveni cu totii fericiti.

S. Ioanu Gura de auru ne mai spune tota la acel locu dicendu: „Unde lipsesce cucernici'a, acolo si averea ce posede cinev'a se prepadesce in primejdii si rusine. Unde este inse cucernicia, acolo se vor dobandi si averile, pre care inca cinev'a nu le posede. Daca tu vei cresce pre fiulu teu in fapt'a cea buna, si altii vor cresce totu asia pre fii loru, atunci se va formá, cá unu lantiu, cá unu siru de buna purtare, care va cuprinde pre urma pre toti, unu siru care se incepe dela tine si pentru crescerea cea buna a copiiloru ti-va aduce roduri slavite.“

ÉR Mantuitoriulu ne promite pentru servitiulu nostru imparati'a ceriului, dicendu: „care-va invatiá . . . acel'a mare se va chema intru imparati'a ceriurilor.“ (Mat. 5, 19.)

Petru Serbu,

preotu-capelan invetiatoriu.

Discursu funebru

pronunsiatu de archimandritulu Miron Calinescu la 21. Augustu a. c. cu ocasiunea parastasului, tienutu de „societatea pentru cultur'a si literatur'a romana“ in Bucovin'a intru amintirea fericitului profesorulu dela facultatea teologica Dr. Vasiliu Mitrofanovicu.

„Marti au trecutu septeman'a, cum ni sosi scirea: profesorulu de teologia Dr. Vasiliu Mitrofanovicu, a repansatu in pripa de inima in bãile de Marienbad in Bohemia. Suprinderea, uimirea se areta pe fetiele tuturor'a. Nu ni veniá a crede, nu puteamu crede, ca acestu barbatu in deplina putere, altfelu sanatosu si bine conservatu pentru vârst'a sa de 57 de ani, carele inainte de câte-va septemani se bolnavise numai de ochi, fara de dureri, si se decisé a merge la Vien'a de a cautá leacu, slabindu-i-se încât-va vederea, cum-ca acestu barbatu vigorosu si frumosu la fapatura se fia lovitu atátu pe de neasteptate de crud'a mórte. Cu tóte acestea scirea se a-deverí si a trei'a di fu protopresviterulu-stauroforu Vasiliu Mitrofanovicu si inmormentatu in Marienbadu. Loviti cá de unu trãsnetu din seninu, ni isbucni din adunculu inimei esclamaré: „Mare esci, Dómne! si minunate suntu lucrurile tale, si nepetrunché judecatile tale!“ Dreptu dise intieleptulu Solomonu (Prof. 27, 1.) „Nu te laudá cu diu'a de mâne, ca nu scii, ce póte aduce o di.“ Scimu cu totii, ca avemu se murimu,

dara óre cum, unde si când? Mórtea ne pândesce fara privire la vârst'a vietii, acul seu celu plinu de veninu ni-lu póte infige ea in feliu de feliu de chipuri si adese-ori ni sta ea mai aprópe tocmai atunci, când nici nu ni vine aminte. „Priveghiatu deci,“ dice Domnulu, „ca nu sciti, când va veni stapánulu casei, sér'a seau la mediulu noptii, seau la cântatulu cocosiului, seau demineati'a. Ca nu venindu fara de scire, sa ve afle dormindu. Eara cele ce vi-le dicu voue, le dicu tuturor'a: „Priveghiatu!“ (Marc. 13, 35—37.) Cu aceste cuvinte vorbesce Domnulu nostru Isusu Christosu de venirea sa la judecat'a cea de pe urma. Dar viéti'a si mórtea, ór'a si modulu, cum vom se trecemu din viati'a aceast'a, cu unu cuventu sórtea nóstra sta in mân'a Domnului, si resuflarea nóstra cea de pe urma este áncá venirea Domnului, caci dupa mórte nu mai putemu priveghia, nu mai putemu lucrá, ci asteptamu numai diu'a judecátii in liniste ori in spaima, dupa cum ni-a fostu viati'a. Deci se priveghiamu, parasindu traiulu futuraticu si fara de grija; se ne resgândimu bine, la ce suntemu in lume, ce ni este detorinti'a, si aceast'a se o implinimu, neamenandu nici un'a di. Daca viati'a nóstra in lume n'ar avé altu scopu, decât a duce unu traiu de placere, a ne dá dupa poftele nóstre, atunci zadarnica ar fi ostenél'a nóstra de a fi traitu. Dara aceasta nu este, nu póte fi scopulu vietii, càci, urmandu placeriloru si poftelor, am trebui se fimu multiamiti si linisciti. Si óre nu suntemu din contra nelinisciti si necajiti, dupa-ce am facutu vre unu pe-catu? Deci sufletulu nostru este menitu pentru scopuri mai inalte, spre vecinicia ni este tient'a: aici se ne pregatimu, ca acolo in veci ferice se fimu. Acestu mare scopu alu vietii trebuie se ne indemne a ni implini tóte detorintiele: totu a cresce intru cunošcintia, intieleptiune si in fric'a Domnului; cuvëntulu lui Ddieu cu placere a-lu ascultá si a-lu cetí; a staruí, cá sciinti'a nóstra se nu remana mórta, ci se fia spre indreptare si indeplinire in starea nóstra, cá nu numai se scimu, ce este voi'a Domnului, ci se ne indreptamu dapa dens'a; cá tot mai multu se ne intarimu in credintia, in dragoste si in nadejde; cu unu cuventu se ne facemu totu mai deplini in cele bune. Asia ne vom pregatí spre vecinicia, asia vom urmá provocarii Domnului: priveghiatu! daca in tóta viéti'a nóstra din tineretie pana in betranetie, in tóte dilele vietii nóstre vom cauta si vom staruí a ni implini detorintiele. In tineretie se ne fia gandulu tot la Dumnedieu, facetoriulu nostru, si in betranetie se nu uitamu de Domnulu, judecatoriulu nostru, carele va se ne judece nu numai dupa cum am fostu in ór'a mortii, ci dupa cum ni-au fostu tóta viéti'a pamenteana. Dapa cum am traitu, va sa ne judece, fia bine ori reu. Si ferice de slug'a pre care, viindu Domnulu, o va aflá priveghiandu.

Astfelu dupa câtu scimu si dupa câtu putemu judecá, i-lu putemu fericí pre reposatulu profesorulu

Vasilii Mitrofanovicu. Toti, câti l'am cunoscutu, iiputemu dá marturia, ca a fostu omu cinstitu, cumpetatu, intru tóte, prudinte si intieptu, plinu de fric'a Domnului. Inzestratu de Ddiu cu talente alese, s'a inavutitu prin sirguintia nebosita cu multe si inalte sciintie, cari apoi ca prentu, ca profesoru, ca barbatu politicu, ca patriotu, eara inainte de tóte ca fiu credintiósu alu poporului seu iubit u le-au intrebuintiatu cu zelu viu, cu staruintia rara, cu totu devotamentulu spre binele ómeniloru, spre sporirea culturii si a moralitatii, spre inaintarea intereselor comune si publice, fiindu fara partinire, cu de asemenea dreptate catra toti. Avutimea sciintieloru sale, bunatatea inimei sale, onestitatea sa esemplaria, caracterulu seu firmu, devotamentulu seu laudabilu, zelulu seu nebositu, tóte aceste insusiri alese impreunate cu prudintia rara si intieptiune adunca 'l-au facutu se fia respectatu si stimatu de toti, câti 'l-au cunoscutu, fara deosebire de stare, de limba si de lege. Generala si sincera au fostu dara sí jelea dupa acestu barbatu rapitu pe neasteptate din mijloculu activitatii sale estinse, multiple si bine-cuvéntate. Generala si cordiala au fostu sí compatimirea si condurerea cu multu stimat'a socia, ficia si intreag'a familia a repausatului, care lovita cá de fulgeru, se simti deodata rapita din bratiela prea scumpulu sociu, parasita de tatalu celu mai grijiliu, departata de credinciosulu si probatulu seu aperatoriu si sprijinitoriu. In de comunu si generalu s'a simtitu si perderea cea mare si atátu de greu de inlocuitu dupa unu barbatu atátu de destinsu, carele ori unde se aretá, erá la loculu seu, ori-ce intreprindea, bine o faceá, ori-ce incepeá, cu norocu o sfarsia. Intru fric'a Domnului ii erá toata gandirea, spre laud'a lui Dumnedieu tóta faptuirea. Ferice de elu, cáci, cum i-a fostu viati'a lina si cumpetata, asia i-a fostu si mórtea liniscita si binecuvéntata. Dara noue ni-s'a ranitu aduncu inim'a si greu ni-se va aliná asta rara atátu de durerósa!

Si Societatea pentru cultur'a si literatur'a romana in Bucovina simtiesce aduncu lovitur'a ast'a neacceptata, perdiendu pe unulu dintre cei mai bine meritati membri ai sei, carele dela infiintarea Societatii pēna la mórtea sa a statu neintreruptu in comitetu, sprijinindu si inaintandu interesele Societatii cu sfaturile sale intieptele si cu faptele sale pline de zelu si devotamentu pentru sporirea culturii poporului romanu. Zelósa si devotata i-au fostu activitatea, onorata si binecuvéntata ii-va fi si amintirea! Unulu dintre puternicii stálpi ai societátii, Societatea i-lu va tiené aminte totdean'a cu tóta multiamit'a, ce-i detoresce. Unulu dintre cei alesi, carii s'au ingrijitu cu insufletire de crescerea si intarirea Societatii, aceast'a intarita acuma si pnsa in stare, cá totu mai multu sa sporéscu intru ajungerea scopulu bine-facatoriu pentru respándirea si inaintarea culturii poporului nostru, ii-va pastrá amintirea eterna intre cei mai destinsi si binemeritati membri ai sei.

Si tributulu celu dintai' ce-i aduce Societatea cá multiamit'a sa este, de a se indreptá catra Dumnedieu mililoru, rugându-se din adunculu inimei, ca bunulu Ddiu pre celu alesu si destinsu in viatia sa-lu invredniceasca de cunun'a dreptiloru si se-lu asieze alesiloru sei.

Amin.

D i v e r s e.

* *Serbarea onomasticeii Majestátii Sale.*

Joi'a trecuta din incidentulu onomasticeii Majestátii Sale s'a seversitu in biseric'a catedrala din Arad cu participarea Pré Santiei Sale, parintelui Episcopu alu Aradului Ioan Metianu unu servitiu divinu solemn dimpreuna cu „docsologia“, in fienti'a de facia a unoru membri ai consistoriului, a corpulu profesoralu si a tenerimei scolarie dela seminariulu romanu ortodocsu din Aradu, — ridicandu-se rogatiuni pentru sanatatea si indelung'a viétia a pré bunulu nostru Imperatu si Rege Franciscu Iosifu Antaiulu.

* *Pré Santi'a S'a*, parintele Episcopu alu Caransebesiului Ioanu Popasu a sositu ieri cu trenulu de seara aici in Aradu, unde va petrece pana astadi dupa amédi, cand impreuna cu Pré Santi'a S'a, parintele Episcopu alu Aradului Ioanu Metianu va plecá la Sibiiu spre a participá la lucrárire consistoriulu metropolitanu si ale congresulu nationalu-bisericescu.

* *Consistoriulu metropolitanu* se intrunesce mane la resiedinti'a metropolitana in sesiunea ordinara a anulu curentu.

* *Congresulu nationalu-bisericescu* alu bisericiei romane din Ungari'a si Transilvani'a se va intruni in sesiune ordinara Sambeta in 1/13. Octomvre a. c.

† *Necrologu.* Preotulu nostru din Gepiu Teodoru Rafila in urm'a unuia morbu greu si indelungatu dupa unu servitiu de 13 ani in 13/25. Sept. a. c. au reposatu in Dlu in etate de 52 ani lasandu in doliu pe soci'a sa Aloizia Horváth, pe fratele seu Ioan Rafila economu in Chisineu comitatulu Aradului, pre cum si mai multe rudeni ale sale. — Ceremoniile funebrale in presenti'a unui numeru mare de poporu, adunatu din locu si juru; sau oficiatu prin parintele protopresviteru alu Tincai Iosifu Vess'a asistatu de 8 preoti si 8 invetiatori; la finea servitiulu funebralu, parintele protopresviteru tienu o cuvéntare ocazionali patrundiatoare, carea stórse lacrimi din ochii celoru presenti. — Reposatulu au fostu unulu dintre cei mai activi preoti ai nostri. — Fie-i tierin'a usioara si memori'a eterna!

* *Stipendie.* „Asociatiunea aradana pentru cultur'a poporului romanu“ in adunarea sa generala din estu anu, a decisu distribuirea a loru patru stipendii de câte 20 fl. si anume 2 pentru invetiaceii meseriasi, unulu pentru stud. dela scólele medie si altulu pentru preparandi.

Directiunea in siedinti'a sa din 27. Septemvre n. a. c. defigendu diu'a de 26. Octomvre st. n. cá terminu ultimú pentru substernerea recurseloru, notifica acést'a celoru interesati, cu aceea, cá petitiunile inzestrate cu tóte documentele necesare se le adreseze notariului Asociatiunei: dlui Tr. Puticiu, profesoru seminarialu.

* *Desvelirea statutei lui Miron Costinu.* Duminec'a trecuta s'a desvelitu in Iasi cu pompa deosebita statu'a lui Mironu Costinu, poetulu si istoriculu romanu. Eta o schitia a ceremonialulu desvelirei acestei statue :

La órele 2, scótele, societatile si delegatiunile au percursu stradele principale ale Iasiloru.

In momentul desvelirei statuei, muzicele si corurile scóteloru intonara câte unu imnu.

D. V. Ureche, carui'a se datoresce iniciativ'a ridicarii statuei si care cu acea ocaziune a datu dovada de o staurintia si o neobosiéla laudabila, a cetitu raportulu seu asupra lucrariloru statuei.

D. M. Cogalniceanu a pronunciatu unu discursu, prin care a pusu in lumina meritele marei figuri ce se numesce Mironu Costinu.

Acestui discursu a respunsu d. V. Pogoru, primarul orasiului Iasi.

Din partea Academiei a vorbitu d. N. Ionescu, care a depusu si o coróna.

Guvernulu era reprezentatu prin d. Th. Rosetti, prim-ministru.

Palatulu era reprezentatu de d. adjutantu regalu, colonelu Robescu, care a depusu de asemenea o coróna din partea Maiestátiloru Loru.

* *Adunarea generala* a fondului pentru teatru romanu, tienuta in Lugosiu in dilele de 29. si 30. Sept. c. n. a. c. a fost bine cercetata de unu publicu numerosu si alesu atát din pàrtile Lugosiului si Caransebesiului, cât si chiar din pàrti indepartate. Program'a acestei adunàri s'a executatu intocm'a, si publiculu, care a participatu la acésta adunare a ramasu deplin multiemitu. Atát concertulu, cât si productiunile coruriloru, precum si balulu au reusitu splendidu.

* *"Romania Libera"* spune, ca d. T. N i c a, avocatulu, a fostu numitu de M. S. Imperatulu Austro-Ungariei cavaleru alu ordinulu Franciscu Iosifu, pentru aperarea gratuita, in cursu de 10 ani, a supusiloru austro-ungari lipsiti de mijlóce.

* *Higien'a poporala* cu privire la sateanulu romanu de Dr. G. Vui'a a aparutu in a dou'a editiune. Pretiulu 1 fl. Acésta a dou'a editiune este de unu cuprinsu mai bogatu, decât cum a fost editiunea prima, si tractéza cestiunile de igiena cu deosebita privire la imprejuràrile nóstre, si in specialu la traiulu poporulu romanu. O recomandàmú in atentiunea publiculu.

* *Unu remediú contra filocerei.* Jurnalulu de agricultura practica din 10. Maiu o publica o scrisóre a lui Maistre. care anuntia, ca Rohartu tratéza prin tri-

sulfura de carbonu vile filocerate. Totu acelasiu diaru in asta luna anuntia : ca podgoriile din Hérauli suntú pline de viétia si ca multe persóne de valóre s'au dusu a constata si admira reusita lui Rohartu prin trisulfura de carbonu.

* *Multiamita publica.* Pentru biseric'a gr. or. din Beiusiu au mai contribuitu :

In colect'a dlu Georgiu Craciunescu protopopu in Belintiu : Comuna bisericésca Belintiu 2 fl 18 cr, Bomulu Secosianu din Ictaru 20 cr, Dimitriu Secosianu 20 cr, Virgiliu Amandia 20 cr, Const. Popoviciu inv. 30 cr, epitropi'a parochiala 1 fl 40 cr, Trandafiru Gaescu din Teesiu 20 cr, Nicolae Ilie 20 cr, epitropia parochiala 80 cr, Ilie Baia din Brestovatiu 50 cr, epitropi'a parochiala 52 cr, epitropi'a parochiala din Iabaru 1 fl 17 cr, Andronicu Magieru din Ohaba-forgaciú 50 cr, comun'a bisericésca 1 fl 80 cr, Vasiliu Cimponeriu 20 cr, Nicolae Corbu 20 cr, Ilie Popoviciu Lugosiu 25 cr, Elen'a Popoviciu 25 cr, comun'a bisericésca Dragoesci 50 cr, Petru Micaescu 20 cr, Mihaiu Iurma Remetea-lunga 20 cr, Ioan Blagiu 20 cr, comun'a bisericésca 60 cr, comun'a bisericésca Tergoviste 70 cr, comun'a bisericésca Bara 1 fl, de totu 14 fl 47 cr.

Beiusiu, in 12/24. Septemv. 1888.

(Va urmá.)

Comitetulu parochialu gr. or.

* *Ce se invetiánu copilele nóstre?* O fôie americana raspunde la acést'a intrebare in urmatorulu modu : „Dati-le instructiune buna. Invetiati-le a fierbe o mancare buna. Invetiati-le a spalá, a calcá, a cãrpi, a cósce, a-si face singure imbracamintele si camesile loru. Invetiati-le a cósce pane si instruiti-le, ca o bucatarie buna feresce de farmacie. Invetiati-le, ca un dolaru contine 100 de centime si ca numai acel'a economiscesce, care cheltuesce mai putienu, decât câstiga, si ca toti cari cheltuescu mai mult trebue sa seracésca. Invetiati-le, ca o haina de bambacu, déca este platita, te imbraca mai bine decât cea de matase, déca ai datorii. Invetiati-le, ca o fatia rosia si plina, face mai mult decât cinci-dieci bolnavicióse. Invetiati-le a cumpera bine si a face socotéla. Invetiati-le, incredere in sine, ajutoru propriu si spiritulu pentru lucru. Invetiati-le, ca unu meseriasiu de tróba, chiar fara unu centu in avere, este mai vrednicu decât o doзина de pierde-vara, care sunt bogatu imbracati. Invetiati-le gradinaritu si placerile naturei libere. Déca aveti de unde, invetiati-le si musica, pictura si alte arte, aveti insa tot-de-una aminte, ca aceste sunt lucruri secundare. Invetiati-le, ca plimbarile pe jos suntú mai bune decât cele in trasura si ca florile selbatice sunt fôrte frumoése pentru acei'a, cari le privescu cu atentiune. Invetiati-le a urí aparentia si déca dicu d a séu b a, sa-si cugete tot astfelu. Invetiati-le, ca noroculu in casatorie nu depinde dela aparentia esterióra, nici dela banii barbatulu, cí simplu numai dela caracterulu acestuia. Déca le-ati instruitu in aceste tóte si deca le-au priceputu, atunci sosindu vremea, lasati-le sa se marite ; ele vor nimeri apoi calea potrivita.

* *Piati'a Aradului* din Vineri'a trecut'a : Grâu de celu mai greu 7.— fl. celu mediu 6.70 fl, ér celu amestecatu, grâu, 6.— fl. — Orzulu s'a vendutu cu 5.— fl. Cucuruzu nou pe 100 chgr. 4.— fl.

Concursu.

Pe parochi'a nou infuntiată romana in Mehal'a, că de clasa I., iudiestrata cu emolumintele 400 fl. anuali pana la redobandirea sesiunei parochiale dela Sârbi, birulu si stol'a îndatinată dela 360 de căsi se escrie concursu pana in 30 de zile dela prim'a publicare in fôl'a „Biseri'ca si Scol'a.“ Recurentii, cari debue se fie depusu esamenulu de maturitate, sunt avisati cu o di mai nainte de aspirarea terminulu acestui'a, se trimita recurselu sale, adresate comitetulu parochialu din Mehal'a, Reverendis. protopresviteru a Thimisiorii Meletiu Dregiciu, si a-se presentă in biseric'a de aci spre documentarea desteritătii sale in tienerea servitiulu Ddieescu si in oratoria. — Terminulu aiegerei 23. Octomvrie (4. Nov.) 1888.

Comitetulu parochialu
din Mehal'a.

Cu scirea si invoirea mea: MEL. DREGHICIU, m. p.
protopresviteru.

In opidulu Nadlacu, terminulu defiptu pentru alegerea de invetiatoriu pe 18/30. Septemvrie, la clas'a IV inferiôra de nou infuntiată, din cauze momentuose intrenite, se stramuta pe 9/21. Octomvrie cand se va tienea si alegerea.

Èra concursulu aparutu in Nru 35, 36 si 37 cu tôte conditionile remane nestrămutatu cu aceea observare, că aspiranti noi potu inca recurge pana la 8/20. Octomvrie.

Sieitinu, in 17/29. Septemvrie 1888.

Teodoru Popovicu, m. p.
inspectoru scolaru.

In urmarea ordinatiuni Ven. Consistoriu dtto 29/10. Septemvrie a. c. Nr. 687. B. pentru deplinirea cu preotu a vacantei parochie gr. or. din Ineu, protopresviteratulu Pestesiuului, Cottulu Bihoru — se escrie din nou concursu cu terminu de recurgere 30 de zile dela prima publicare.

Emolumintele sunt:

1. Un'a sesiune de pamentu,
2. Birulu dela 120 case câte unu vica de cucuruзу sfarîmatu,

3. Stolele usuate, si
4. Cortelu cu gradina spatiosa.

Recurselu ajustate cu documintele despre cualificatiunea preotiasca pentru parochie de clas'a prima, suntu ase substerne subsemnatulu protopresviteru in F.-Lugas u. p. Èlesd (Biharmegye) èra recurintii au se se presenteze in vre-o Dumineca sêu serbatôre pana la aspirarea concursulu, in biseric'a din numit'a parochie, pentru de a-si aretă desteritatea in cele preotiesci, conformu regulamentulu congregualu.

Terminulu aiegerei se va defige dupa aspirarea concursulu.

Lugasiulu super, la 13/25. Septemvrie 1888.

Pentru comitetulu parochialu: TEODORU FILIPU, m. p.
protopresviteru.

Pentru definitiv'a deplinire a parochiei vacante de Class'a a II-a din Comun'a Sicul'a, ingremiata in Cottulu Aradulu, Protopresviteratulu Boros-ineului, se escrie concursu cu terminu de alegere pe Duminec'a din 9. Octomvrie st. v. a. c.

Emolumintele sunt:

1. Un'a sesiune pamentu aratoriu.

2. Birulu îndatinatu dela 180 numeri de case una mesura cucuruзу sfarmatu, nu altcum si unu intravilanu parochialu.

3. Stolele usuate dela acea parochia nu altcum si accidenteile stolare dela individii gr. or. din prediurile dominale de peste Crisiu, care tôte la olalta dau unu venitu anualu de 661 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă aceasta parochia suntu possiti ca recurselu loru instruite conformu statutulu Organicu si Regulamentulu pentru parochii adresate Comitetalu parochialu pana la 6. Octomvrie se-le trimita subscrisululu protopresviteru in Borosineu (Boros-Jenô) avandu densii a se presenta in vreo Dumineca s'au sarbatôre in Biseri'ca din locu pentru de asi areta desteritatea in cele bisericesci, observandu-se ca alegandu-lu preotu conformu §-lui 8. din Regulamentulu pentru parochii va avea a presta veduvei preutese jumetate din venitululu parochiei pana inclusive 30. Maiu 1889.

Sicula, la 4. Septemvrie 1888.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOANU CORNEA, m. p.
protopresviteru.

Pentru deplinirea postulu de invetiatoriu la scol'a rom. gr. or. confesiunala din Tergoviste se escrie concursulu cu terminu de alegere pe diu'a de 23. Octomvrie st. v. 1888.

Emolumintele sunt: in bani gat'a 130 fl. 60 cr.; in naturale 4 jugere pamentu parte aratoriu, parte fênătia; 25 meti bucute, parte grau, parte cucuruзу; 30 metri de lemne din cari se incaldiesce si scôl'a; pausialu si scripturistica 4 fl, pentru conferintie 5 fl, 400□ estravilan; cuartiru liberu cu gradina de legumi.

Recurselu ajustate conformu prescrieloru statutulu organicu si ale art. XVIII. §. 6. 1879. — se-se tramita parintelulu protopopu Georgiu Creciunescu in Belincz, u. p. Kiszetô.

Recurentii au se-se presenteze in biseric'a locala, spre a-si aretă desteritatea in cantari si tipiculu bisericescu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: GEORGIU CRECIUNESCU, m. p.
protopresviteru.

Licitatiune minuenda.

Comunitatea bis. gr. or. rom. din Siclau, — cottu Aradulu — deschide concursu de licitatiune minuenda pe 11. Octomvrie n. a. c. pentru acoperirea scôlei si a staululu cu sindila amesuratu preliminarulu aprobatu din partea Ven. Consistoriu diecesanu in suma de 600 fl. — specificarea speseloru cât si conditionile referitôre la sau atinsele renovari se potu vedé la presidele comitetulu parochialu.

Doritorii de a întreprinde lucrulu susatinsu, sunt avisati a-se presentă in persôna cu ocasiunea licitatiunei minuende.

Licitantii au a depune unu vadiu de 10% de dupa sum'a espusa mai sus.

Siclau, la 4. Octomvrie n. 1888.

Pentru comitetulu parochialu:

Ioanu Codreanu, m. p.
presidele comitetulu parochialu.